

**ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

в.о. декана економічного факультету
_____ В. М. Гельман

« _____ » _____ 2025 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

блоку вибіркових дисциплін

підготовки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
денної та заочної форм здобуття освіти

**ВИКЛАДАЧ: Гончарова Валентина Георгіївна,
к.н.держ.упр., доцент, доцент кафедри обліку та оподаткування**

Обговорено та ухвалено
на засіданні
кафедри обліку та оподаткування

Протокол № 1 від 25 серпня 2025 р.
Завідувач кафедри обліку та оподаткування
Н. М. Проскуріна

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми
І. В. Пушкарь

2025 рік

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
«Історія бухгалтерського обліку»

Зв'язок з викладачем (викладачами): к.н.держ.упр., доц. Гончарова Валентина Георгіївна
E-mail: sintez_audit2016@ukr.net

Сезн ЗНУ повідомлення:

Телефон: 0663869932

Інші засоби зв'язку: Viber, WhatsApp, Telegram

Кафедра: обліку та оподаткування, 5й корп. ЗНУ, ауд. 121 (1й поверх)

1. Опис навчальної дисципліни

Для розуміння сучасного розвитку обліку й оцінки можливостей прогнозування його еволюції в майбутньому необхідно знати історію розвитку основних понять і концепцій. Лише вивчаючи історію бухгалтерської науки, можна зрозуміти та усвідомити ті помилки й недоліки, які мали місце в сфері організації та ведення обліку в минулому та існують на сучасному етапі, знайти необхідні відповіді на облікові питання.

Дисципліна «Історія обліку і оподаткування» передбачає вивчення процесу історичного становлення та розвитку бухгалтерського обліку і оподаткування. Історичні аспекти становлення й розвитку основ та методів організації практичного рахівництва, облікової науки і формування різноманітних теорій бухгалтерського обліку, вчень про рахунки і баланс об'єктивно визнаються важливою складовою теоретико-методичного забезпечення сучасних розробок стандартизованих систем обліку і оподаткування. Успішне засвоєння дисципліни дозволяє бакалавру обліку і оподаткування розширити коло застосування набутих знань та практичних навичок для вирішення практичних задач сучасного бухгалтерського обліку та оподаткування.

Мета вивчення навчальної дисципліни «Історія бухгалтерського обліку і оподаткування» полягає у формуванні науково-професійного світогляду бакалавра спеціальності 071 Облік і оподаткування в області бухгалтерського обліку та оподаткування.

Завдання вивчення дисципліни «Історія бухгалтерського обліку» полягають у засвоєнні загальних методологічних підходів до вивчення історії бухгалтерського обліку, ознайомленні з обліковими системами стародавнього світу та середньовіччя, оволодінні знаннями з формування бухгалтерської науки в країнах Європи, вивченні історії становлення та розвитку бухгалтерського обліку в Україні.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- ознайомлення студентів з підходами до вивчення історії розвитку обліку та її періодизації;
- ознайомлення із джерелами виникнення бухгалтерського обліку в країнах стародавнього світу;
- вивчення історичних аспектів виникнення подвійної бухгалтерії та з'ясування її впливу на розвиток обліку в країнах світу в XV-XVIII ст.;
- вивчення загальних закономірностей формування та розвитку бухгалтерського обліку як науки в різних країнах світу наприкінці XIX - на початку XX ст.;
- систематизація й розширення знань із питань класифікації національних систем обліку, організації бухгалтерського обліку в розвинутих країнах світу в сучасних умовах;
- ознайомлення з основними обліковими теоріями та напрямками розвитку світових бухгалтерських шкіл;
- вивчення еволюції елементів методу бухгалтерського обліку з моменту їх виникнення й до цього часу;
- вивчення основних історичних етапів розвитку обліку в Україні.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні

а) знати:

- основні періоди розвитку бухгалтерського обліку;

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
«Історія бухгалтерського обліку»

- особливості його зародження в країнах світу та формування бухгалтерського обліку як науки;
- основні облікові теорії та світові бухгалтерські школи;
- принципи побудови плану рахунків різних країн світу;
- основні етапи становлення та особливості розвитку бухгалтерського обліку в Україні.

б) уміти:

- аналізувати досвід минулого, знаходити його сильні та слабкі сторони;
- критично ставитись до будь-яких теоретичних побудов та наукових дискусій, виділяючи серед них найсуттєвіші та відкидаючи малозначущі, миттєві або просто забуті;
- знаходити доречні відповіді на облікові питання;
- розуміти стан сучасного обліку і вміти оцінювати можливі напрямки його розвитку.

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
1	2	3
Статус дисципліни	Вибіркова	
Семестр	4 -й	-й
Кількість кредитів ECTS	6	
Кількість годин	180	
Лекційні заняття	30 год.	год.
Семінарські / Практичні / Лабораторні заняття	30 год.	год.
Самостійна робота	120 год.	год.
Консультації	Графік зайнять і консультацій: https://www.znu.edu.ua/ukr/university/departments/economy/navchalnij_protses	
Вид підсумкового семестрового контролю:	залік	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=17189	

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Компетентності/ результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
1	2	3
ЗК 02 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	- словесні (розповідь, пояснення, лекція,	Методи контролю: усне опитування,

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
«Історія бухгалтерського обліку»

ЗК 08 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 13 Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. СК 01 Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, робити узагальнення стосовно оцінки прояву окремих явищ, які властиві сучасним процесам в економіці. ПРН 01 Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем. ПРН 02 Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств. ПРН 13 Усвідомлювати особливості функціонування підприємств у сучасних умовах господарювання та демонструвати розуміння їх ринкового позиціонування. ПРН 15 Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві. ПРН 21 Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.	бесіда, робота зі статтями, аналітичними матеріалами, навчальна дискусія, диспут); - наочні (спостереження, демонстрування, ілюстрування); - практичні (аналітичне дослідження, дидактична гра).	самостійна робота по опрацюванню питань по темах у вигляді доповідей та презентацій, аналітичне дослідження, контрольні і практичні роботи, тестова перевірка. Контрольні заходи включають модульний контроль успішності студентів, який здійснюється для перевірки рівня засвоєння навчального матеріалу в кінці кожного навчального модуля. Ще однією формою контрольного заходу є вхідний контроль, який проводиться перед вивченням даного курсу з метою визначення рівня підготовки студентів з дисциплін, які забезпечують цей курс.
---	---	--

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Початок виникнення бухгалтерії. Освоєння чисел і підрахунків

Зародження первісної бухгалтерії як напрям людської діяльності. Початок виникнення бухгалтерії. Мистецтво освоєння чисел і підрахунків. Основні етапи на шляху еволюції освоєння чисел і підрахунків.

Змістовий модуль 2. Зародження бухгалтерського обліку

Передумови виникнення обліку. Історичні передумови виникнення бухгалтерського обліку. Загальні методологічні підходи до вивчення історії бухгалтерського обліку. Періоди розвитку бухгалтерського обліку в обліковій літературі. Еволюція бухгалтерського обліку.

Зародження обліку в різних країнах Стародавнього світу (Єгипет, Вавилон, Греція, Рим, Персія, Індія, Китай, Іудея).

Змістовий модуль 3. Формування бухгалтерського обліку як науки

Вплив розвитку економічної думки у Європі в XVII – XVIII ст. на формування наукових паростків з бухгалтерського обліку.

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
«Історія бухгалтерського обліку»

Відродження рахівництва, загальні тенденції його розвитку. Виникнення синтетичних записів. Новий етап розвитку бухгалтерської науки в Італії.

Змістовий модуль 4. Формування бухгалтерських шкіл в Європі та США

Внесок французьких вчених в розвиток бухгалтерського обліку. Процедурний етап обліку в німецькомовних країнах. Особливості розвитку німецької бухгалтерської школи. Розвиток обліку в англomовних країнах, США. Основні особливості англо-американської бухгалтерської школи.

Змістовий модуль 5. Історія виникнення і розвиток форм бухгалтерського обліку

Узагальнення розвитку основних форм обліку. Сутність та основні особливості розвитку староіталійської, нової італійської, німецької, французької, американської, інтегральної, шахової, копіювально-карткової, меморіально-ордерної, журнально-ордерної і автоматизованих форм бухгалтерського обліку.

Змістовий модуль 6. Облікові теорії та світові бухгалтерські школи

Історичний розвиток і формування теорії подвійного відображення фактів господарської діяльності. Поняття облікових теорій, їх функції.

Юридичний напрям розвитку облікових теорій. Економічний напрям розвитку облікових теорій. Теорії аналітичного характеру. Балансові теорії, інші облікові теорії.

Змістовий модуль 7. Історія становлення бухгалтерського обліку в Україні

Зародження української держави і обліку на території України. Розвиток бухгалтерського обліку за часів виникнення і розвитку Київської Русі.

Розвиток бухгалтерського обліку на території України у XIII – XIV ст. Законотворча діяльність державних органів влади за часів Великого князівства Литовсько-Руського і Польсько-Литовської держави та її вплив на розвиток бухгалтерського обліку з середини XIV ст. та протягом XV.

Бухгалтерський облік та контроль в Україні у XX ст. та внесок українських вчених у його розвиток.

Змістовий модуль 8. Становлення національної системи бухгалтерського обліку в Україні на основі його гармонізації та стандартизації

Історичні етапи розвитку міжнародних стандартів. Організація діяльності Комітету з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку. Процес розробки Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку. Статус Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та їх застосування.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття /роботи	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
1	2	3	4	5
Лекція 1	Тема 1. Початок виникнення бухгалтерії. Освоєння чисел і підрахунків	1		тиждень 1
Семінарське заняття 1	Тема 1. Початок виникнення бухгалтерії. Освоєння чисел і підрахунків Перелік питань/завдань	1		тиждень 1
Самостійна робота	Тема 1. Початок виникнення бухгалтерії. Освоєння чисел і підрахунків Згідно методичних рекомендацій	4		тиждень 1
Лекція 2	Тема 2. Зародження бухгалтерського обліку	1		тиждень 2

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
«Історія бухгалтерського обліку»

Семінарське заняття 2	Тема 2. Зародження бухгалтерського обліку <i>Згідно методичних рекомендацій</i>	1		тиждень 2
Самостійна робота	Тема 2. Зародження бухгалтерського обліку <i>Згідно методичних рекомендацій</i>	4		тиждень 2
Лекція 3	Тема 3. Формування бухгалтерського обліку як науки	2		тиждень 3
Семінарське заняття 3	Тема 3. Формування бухгалтерського обліку як науки <i>Згідно методичних рекомендацій</i>	2		тиждень 3
Самостійна робота	Тема 3. Формування бухгалтерського обліку як науки <i>Згідно методичних рекомендацій</i>	8		тиждень 3
Лекція 4	Тема 4. Формування бухгалтерських шкіл в Європі та США	2		тиждень 4
Семінарське заняття 4	Тема 4. Формування бухгалтерських шкіл в Європі та США <i>Згідно методичних рекомендацій</i>	2		тиждень 4
Самостійна робота	Тема 4. Формування бухгалтерських шкіл в Європі та США <i>Згідно методичних рекомендацій</i>	8		тиждень 4
Лекція 5	Тема 5. Історія виникнення і розвиток форм бухгалтерського обліку	2		тиждень 5
Семінарське заняття 5	Тема 5. Історія виникнення і розвиток форм бухгалтерського обліку <i>Згідно методичних рекомендацій</i>	2		тиждень 5
Самостійна робота	Тема 5. Історія виникнення і розвиток форм бухгалтерського обліку <i>Згідно методичних рекомендацій</i>	8		тиждень 5
Лекція 6	Тема 5. Історія виникнення і розвиток форм бухгалтерського обліку	2		тиждень 6
Семінарське заняття 6	Тема 5. Історія виникнення і розвиток форм бухгалтерського обліку <i>Згідно методичних рекомендацій</i>	2		тиждень 6
Самостійна робота	Тема 5. Історія виникнення і розвиток форм бухгалтерського обліку <i>Згідно методичних рекомендацій</i>	8		тиждень 6
Лекція 7	Тема 6. Облікові теорії та світові бухгалтерські школи	2		тиждень 7
Семінарське заняття 7	Тема 6. Облікові теорії та світові бухгалтерські школи <i>Згідно методичних рекомендацій</i>	2		тиждень 7
Самостійна робота	Тема 6. Облікові теорії та світові бухгалтерські школи <i>Згідно методичних рекомендацій</i>	8		тиждень 7
Лекція 8	Тема 6. Облікові теорії та світові бухгалтерські школи	2		тиждень 8
Семінарське заняття 8	Тема 6. Облікові теорії та світові бухгалтерські школи <i>Згідно методичних рекомендацій</i>	2		тиждень 8
Самостійна робота	Тема 6. Облікові теорії та світові бухгалтерські школи <i>Згідно методичних рекомендацій</i>	8		тиждень 8
Лекція 9	Тема 6. Облікові теорії та світові бухгалтерські школи	2		тиждень 9
Семінарське заняття 9	Тема 6. Облікові теорії та світові бухгалтерські школи <i>Згідно методичних рекомендацій</i>	2		тиждень 9

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
«Історія бухгалтерського обліку»

Самостійна робота	Тема 6. Облікові теорії та світові бухгалтерські школи <i>Згідно методичних рекомендацій</i>	8		тиждень 9
Лекція 10	Тема 7. Історія становлення бухгалтерського обліку в Україні	2		тиждень 10
Семінарське заняття 10	Тема 7. Історія становлення бухгалтерського обліку в Україні <i>Згідно методичних рекомендацій</i>	2		тиждень 10
Самостійна робота	Тема 7. Історія становлення бухгалтерського обліку в Україні <i>Згідно методичних рекомендацій</i>	8		тиждень 10
Лекція 11	Тема 7. Історія становлення бухгалтерського обліку в Україні	2		тиждень 11
Семінарське заняття 11	Тема 7. Історія становлення бухгалтерського обліку в Україні <i>Згідно методичних рекомендацій</i>	2		тиждень 11
Самостійна робота	Тема 7. Історія становлення бухгалтерського обліку в Україні <i>Згідно методичних рекомендацій</i>	8		тиждень 11
Лекція 12	Тема 7. Історія становлення бухгалтерського обліку в Україні	2		тиждень 12
Семінарське заняття 12	Тема 7. Історія становлення бухгалтерського обліку в Україні <i>Згідно методичних рекомендацій</i>	2		тиждень 12
Самостійна робота	Тема 7. Історія становлення бухгалтерського обліку в Україні <i>Згідно методичних рекомендацій</i>	8		тиждень 12
Лекція 13	Тема 8. Становлення національної системи бухгалтерського обліку в Україні на основі його гармонізації та стандартизації	2		тиждень 13
Семінарське заняття 13	Тема 8. Становлення національної системи бухгалтерського обліку в Україні на основі його гармонізації та стандартизації <i>Згідно методичних рекомендацій</i>	2		тиждень 13
Самостійна робота	Тема 8. Становлення національної системи бухгалтерського обліку в Україні на основі його гармонізації та стандартизації <i>Згідно методичних рекомендацій</i>	8		тиждень 13
Лекція 14	Тема 8. Становлення національної системи бухгалтерського обліку в Україні на основі його гармонізації та стандартизації	2		тиждень 14
Семінарське заняття 14	Тема 8. Становлення національної системи бухгалтерського обліку в Україні на основі його гармонізації та стандартизації <i>Згідно методичних рекомендацій</i>	2		тиждень 14
Самостійна робота	Тема 8. Становлення національної системи бухгалтерського обліку в Україні на основі його гармонізації та стандартизації <i>Згідно методичних рекомендацій</i>	8		тиждень 14
Лекція 15	Тема 8. Становлення національної системи бухгалтерського обліку в Україні на основі його гармонізації та стандартизації	2		тиждень 15
Семінарське заняття 15	Тема 8. Становлення національної системи бухгалтерського обліку в Україні на основі його гармонізації та стандартизації <i>Згідно методичних рекомендацій</i>	2		тиждень 15
Самостійна робота	Тема 8. Становлення національної системи бухгалтерського обліку в Україні на основі його гармонізації та стандартизації <i>Згідно методичних рекомендацій</i>	8		тиждень 15

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
«Історія бухгалтерського обліку»

Лекція 16	Тема 8. Становлення національної системи бухгалтерського обліку в Україні на основі його гармонізації та стандартизації	2		тиждень 16
Семінарське заняття 16	Тема 8. Становлення національної системи бухгалтерського обліку в Україні на основі його гармонізації та стандартизації <i>Згідно методичних рекомендацій</i>	2		тиждень 16
Самостійна робота	Тема 8. Становлення національної системи бухгалтерського обліку в Україні на основі його гармонізації та стандартизації <i>Згідно методичних рекомендацій</i>	8		тиждень 16

Примітка. Розміщено в СЕЗН ЗНУ:

<https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=17189>

5. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття/роботи	Вид контрольного заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів
1	2	3	4	5
Поточний контроль				
Практичне заняття 1-16	Тестування	Тестування в системі moodle включає питання за темою 1-16.	Тестування (в системі Moodle) складається з 10 тестових завдань. Тестове завдання містить 4 відповіді, одна з яких є правильною. За правильну відповідь на одне запитання студент отримує 0,5 бали, таким чином, відповівши правильно на всі запитання студент може отримати 2,5 бали.	40
Практичне заняття 7-16	Підготовка дослідження та доповідь	Вимоги до виконання та оформлення: виконується у вигляді дослідження по темам 7-16 (Розділ 3 силабусу)	Саме дослідження та захист проведеного дослідження оцінюється максимально в 2 бали (оцінюється глибина розкриття теми, її актуальність – максимальна оцінка дослідження 1 бал; якісний захист, висновки на основі проведеного	20

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
«Історія бухгалтерського обліку»

			аналізу, обґрунтованість відповідей на додаткові запитання – максимальна оцінка 1 бал)	
Усього за поточний контроль	26			60
Підсумковий контроль				
Залік	Теоретичне завдання: два теоретичних питання	Питання для підготовки: за темами 1-8 (Розділ 3 робочої програми) Усна відповідь на кожне питання оцінюється за такою схемою: – 8-10 балів – студент повністю та правильно розкрив питання, навів приклади, правильно сформулював основні терміни; – 4-7 балів – студент не повністю, частково розкрив питання, але орієнтується та самостійно може пояснити формулювання основних термінів; – 1-3 бали – студент допустив помилки, не навів приклади, але дещо орієнтується в термінах курсу.	2*10	20
	Практичне завдання: задача	Розв'язок задачі та обґрунтування висновків за результатами виконаного завдання за такою схемою: – 20 балів – студент повністю та правильно розв'язав задачу, є пояснення до розрахунків; студент самостійно може пояснити формулювання висновків за результатами розрахунків; – 11-19 балів – студент розв'язав задачу з помилками, студент може пояснити окремі проведені розрахунки; – 6-10 балів – студент правильно вписав формулу, за якою розв'язується задача та зробив спробу її застосування; – 1-5 балів – студент правильно вписав формулу, за якою розв'язується задача.	20	20
Усього за підсумковий контроль				40

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
«Історія бухгалтерського обліку»

Примітка. Розміщено в СЕЗН ЗНУ:

- 1) Питання до підсумкового контролю.
- 2) Задача до заліку

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

6. Основні навчальні ресурси

Рекомендована література:

Законодавчо-нормативні документи:

1. Закон України „Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” від 16 липня 1999 р. № 996 – XIV (із змінами та доповненнями)
2. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань господарських операцій: Затв. наказом Міністерства фінансів України від 30 листопада 1999 р. № 291 (із змінами та доповненнями). URL:: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0892-99>.
3. Інструкція по застосуванню плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій: Затв. наказом Міністерства фінансів України від 30 листопада 1999 р. № 291 (із змінами та доповненнями)
4. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Затв. наказом Міністерства фінансів України від 07 лютого 2013 р. № 73 і зареєстровано Міністерством юстиції України 28 лютого 2013 р. за № 336/22868 (із змінами та доповненнями). URL:: <http://zakon3.rada.gov.ua>.
5. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 «Консолідована фінансова звітність»: Затв. наказом Міністерства фінансів України від 27.06.2013 р. № 628 і зареєстровано Міністерством юстиції України 19 липня 2013 р. за № 1223/23755 (із змінами та доповненнями). URL:: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1223-13>.

Основна:

1. Бухгалтерський облік як наука: від основ до об'єктивної картини світу: колективна монографія / за заг. ред. В.Я. Плаксінка.К.: «Центр учбової літератури», 2021. 340 с.
2. Плаксінко В.Я. Облік, оподаткування та аудит: навч. посіб. [для студ. вищих навч. закл.] /В.Я.Плаксінко, Ю.А. Верига, В.А.Кулик, Є.А.Карпенко. Київ: ЦУЛ, 2019. 509 с.
3. Васільєва Л.М., Бондарчук Н.В., Бондарчук О.П. Історія бухгалтерського обліку:

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
«Історія бухгалтерського обліку»

навчальний посібник. Дніпро: Типографія «Стандарт», 2016. 224 с.

4. Легенчук С.Ф. Бухгалтерське теоретичне знання: від теорії до метатеорії: монографія. Житомир: ЖДТУ, 2021. 336 с.
5. Легенчук С. Ф. Історичні аспекти розвитку бухгалтерського обліку в Україні та світі: монографія. Beau Bassin: GlobeEdim, 2020. 212с.
6. Мельник Т. Розвиток національної системи бухгалтерського обліку і контролю в Україні в умовах євроінтеграції: монографія. К.: Кондор, 2017. 228 с.

Додаткова:

1. Лука Пачолі Трактат про рахунки та записи. Переклад Н. М. Ткаченко. Київ: Алерта, 2021. 180 с.
2. John Sturgeon Mackay, Edward Boyd, J. Row Fogo. A History of Accounting and Accountants. Franklin Classics Trade Press, 2018. 532 p.
3. Parthasarathi Shome. Taxation History, Theory, Law and Administration. Springer International Publishing, 2021. 504 p.
4. Акименко О. Пономаренко В. Економічна інтеграція країн та її вплив на гармонізацію системи обліку та фінансової звітності: досвід Ізраїлю. Проблеми і перспективи економіки та управління. 2021. № 2(26). С. 43-50.
5. Баширова Г. Податок на прибуток: генезис трактування поняття та об'єкт бухгалтерського обліку. Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту. 2020. № 3. С. 38-46. DOI: 10.31767/nasoa.3-2020.04.
6. Белова І. М., Спільник І. В. Бухгалтерський облік в Україні у XIX–XX століттях. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2017. Випуск 14, частина 1. С.22-26.
7. Бойко О. Еволюція податкової системи України. Ефективність державного управління. 2017. Вип. 2 (51). Ч. 2. С.241-247.
8. Буканов Г. М., Купін А. П. Проблема історії розвитку акцизного податку. Науковий вісник ХДУ. Випуск 1. Т. 2. 2017. С. 12-15.
9. Кіш Є. Б. Історичні аспекти формування бухгалтерського обліку як науки. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2021. Вип.38. С. 48-51.
10. Корягін М. В., Куцик П. О. Проблеми та перспективи розвитку бухгалтерської звітності: монографія. Київ: Інтерсервіс, 2016. 276 с.
11. Краус Н. М., Краус К. М., Марченко О. В. Чудернацькі податки в різних країнах світу: історичні традиції, тенденції і суперечності існування. Ефективна економіка. 2021. № 6. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8963>. DOI: 10.32702/2307-2105-2021.6.7
12. Остап'юк М. Я., Даньків Й. Я. Історичні аспекти становлення і розвитку бухгалтерської науки в Україні кінця XVIII початку XXI століть. Вісник ЖДТУ: Економіка, управління та адміністрування. 2017. № 1(47). С. 86–93.
13. Сакун О.С. Історичні передумови виникнення і становлення бухгалтерського обліку. Інфраструктура ринку. 2021. Вип.59.С.127-129. DOI: <https://doi.org/10.32843/infrastruct59-23>
14. Семенець І.В. Оподаткування доходів громадян в Україні: історія становлення та сьогодення. Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Економічні науки. 2019. Випуск 14. С.296-303.
15. Царук Василь. Історичні засади розвитку бухгалтерського обліку як елемента системи корпоративного управління. Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації. 2019. Випуск 1-2. С. 15-25. DOI: <https://doi.org/10.35774/ibo2019.01.015>

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
«Історія бухгалтерського обліку»

16. Saienko, O., Somchenko, V., & Melnyk, A. (2021). Historical aspects of the formation and development of accounting. *Financial Strategies of Innovative Economic Development*, (2 (50), 52-55. <https://doi.org/10.26661/2414-0287-2021-2-50-09>
17. Остап'юк М.Я. Історія бухгалтерського обліку: навч. посіб. Київ: Знання, 2005. 276 с.

Інформаційні ресурси:

1. Офіційний сайт Національного Банку України. URL: www.bank.gov.ua
2. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://rada.gov.ua>
3. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua>
4. Офіційний сайт Державного комітету статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
5. Офіційний сайт Українського агентства фінансового розвитку. URL: <http://www.ufin.com.ua>
12. Офіційний сайт Бібліотеки імені В. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>

7. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає відвідування лекційних та практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється відпрацювання шляхом виконання індивідуального завдання у вигляді презентацій, написання тез, статей.

Студенти, які станом на початок екзаменаційно-залікової сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

За умови систематичних пропусків може бути застосована процедура повторного вивчення дисципліни (див. посилання на Положення у додатку до силабусу).

Політика академічної доброчесності

Кожний студент зобов'язаний дотримуватися принципів академічної доброчесності. Письмові завдання з використанням часткових або повнотекстових запозичень з інших робіт без зазначення авторства – це *плагіат*. Використання будь-якої інформації (текст, фото, ілюстрації тощо) мають бути правильно процитовані з посиланням на автора! Якщо ви не впевнені, що таке плагіат, фабрикація, фальсифікація, порадьтесь з викладачем. До студентів, у роботах яких буде виявлено списування, плагіат чи інші прояви недоброчесної поведінки можуть бути застосовані різні дисциплінарні заходи (див. посилання на Кодекс академічної доброчесності ЗНУ в додатку до силабусу).

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Будь ласка, вимкніть на беззвучний режим свої мобільні телефони та не користуйтеся ними під час занять. Мобільні телефони відволікають викладача та ваших колег. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо. Електронні пристрої можна використовувати лише за умови виробничої необхідності в них (за погодженням з викладачем).

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
«Історія бухгалтерського обліку»

Комунікація

Очікується, що студенти перевірятимуть свою електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle та реагуватимуть своєчасно. Всі робочі оголошення можуть надсилатися через старосту, на електронну пошту та розміщуватимуться в Moodle. Будь ласка, перевіряйте повідомлення вчасно. Ел. пошта має бути підписана справжніми іменами і прізвищем, в темі з зазначенням курсу, номеру групи та предмету. Адреси типу user123@gmail.com не приймаються!

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2024-2025 н. р. доступний за адресою: <https://tinyurl.com/yckze4jd>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ
Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**
Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua
Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
«Історія бухгалтерського обліку»

інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE):
<https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ:
<https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ):
<http://sites.znu.edu.ua/confucius>

Керівник навчально-методичного відділу

Людмила НЕСТЕРЕНКО